

SERVİS TAŞIMACILIĞINDA KOVİD – 19 TEDBİRLERİ VE EKONOMİK BOYUT

Sosyal yaşantı ve toplu taşıma gibi birçok noktada kısıtlamalar getiren Kovid – 19 tedbirleri kapsamında servis araçları için alınacak tedbirler önemli yer tutuyor. İSAROD Başkanı Hamza Öztürk Radyo Trafik’e yaptığı açıklamada, servis araçlarında dezenfekte işleminin yakında başlayacağını söylüyor. Ayrıca Kovid – 19 tedbirleri kapsamında ekonomik olarak en çok etkilenen sektörlerden birinin de servis taşımacılığı olduğunu ekliyor.

Kovid - 19 kapsamında alınan tedbirler ve salgının ekonomik boyutu birçok sektörü olduğu gibi servis taşımacılığını da vurdu. Okulların tatil edilmesi öğrenci servislerini boşa çıkardı. Birçok sektörde evden çalışma ya da dönüşümlü çalışma sistemine geçilmesiyle birlikte personel taşımacılığı da iyice azaldı. Peki, bu durum sektörde ve bu sektörde varlık gösterenlerde nasıl bir etkiye yol açtı?

Radyo Trafik olarak, İstanbul Umum Servis Aracı İşletmecileri Esnaf Odası (İSAROD) Başkanı Hamza Öztürk ile görüştük ve hem Kovid – 19 salgınının sektör üzerindeki ekonomik boyutunu, hem de önüne geçilebilmesi adına sosyal – mesafe kuralının hayati önem taşıdığı bu salgında “insan taşımanın” detaylarını konuştuk.

“EKONOMİK OLARAK SIFIRA İNMIŞ VAZİYETTEYİZ”

Hamza Öztürk önce Kovid – 19 salgınının sektör ve sektör çalışanları üzerinde yarattığı etkiyi dile getirdi. Kovid – 19 salgınının önüne geçilebilmesi adına alınan önlemlerin ilk etabında okulların kapatıldığını hatırlatan Hamza Öztürk bu durumun odalarına kayıtlı 18 bin 500 servis aracını bir anda boşa çıkarttığını söyledi.

“Daha sonra alınan tedbirler kapsamında da gerek personel, kamu kuruluşu veya iş yerlerinin servislerini taşıyan araçlarımızda personel sayısının, dönüşümlü çalıştırılması, idari izinli sayılması ve o iş yerlerinin üretimini durdurması kapsamında personel servis araçlarımızın da neredeyse %80’i çalışmıyor.”

Şu sıralarda ağırlıklı olarak gıda ve sağlık kuruluşları için servis araçlarının çalıştığını, bunun dışındaki servis araçlarının ise kullanılmadığını söyleyen Öztürk, ekonomik olarak en çok etkilenen sektörün başında geldiklerini de vurguladı.

“Türkiye’de Koronavirüs salgını sebebiyle birçok sektör gibi bizim sektörümüz de bu süreçte oldukça etkilendi. İş yerlerinin taşıt personel ve öğrenci taşıma işini yapan araçlarımızın çoğu boşa çıktığı için ekonomik olarak 0’a (sıfır) inmiş durumdayız. Gelir 0 (sıfır), şu anda esnafımız hükümetimizden, devletimizden açıklanacak can suyu paketi bekliyor.”

Daha önce açıklanan 100 milyar liralık ekonomik tedbir paketinin kulağa hoş gelen detayları olmasına rağmen küçük esnafı rahatlatacak bir başlığının olmadığını da belirten Öztürk şöyle devam etti:

“Bankaların kredi taksitlerini ertelediğini gördük fakat işin içeriğine biraz indiğiniz zaman birçok bankanın kredi ertelenmesi değil faiz yüklemesi yaptığını çok net bir şekilde tespit ettik. Bu konuda da erteleme olmadığını, erteleme daha doğrusu toplama olduğunu, Nisan, Mayıs, Haziran aylarında ödenmeyen kredilerin Temmuz ayında ya toptan ödenecek artı faizler ile birlikte veya yeni bir sıralama yapılması gerekirse de yeni bir faiz yükünün bineceğini çok net bir şekilde görüyoruz.”

Devletten “can suyu” olabilecek bir paket beklediklerini söyleyen Öztürk, “Bizim beklentimiz devletimizden ilk önce bir can suyu olabilecek hibe şeklinde bir kredi, bir ödenek. Ondan sonra da 0 faizli bir kredi bekliyoruz en az 50 bin TL’lik. Çünkü bize bir taraftan çalıştırdığımız hostesleri, şoförleri işten çıkarmayın denecek, bir taraftan da işten çıkarmadığınız bir adamın maaşını her halükarda ödemek zorundasınız. Geliri olmayan bir kişi bunların maaşını nereden ödeyecek? Bunların sigorta primi her ne kadar ertelense de iptal edilmiş değil. Onun için burada yeni bir formül gerektiğine inanıyoruz. Servis araçları okullarda Mart ayının bir kısmını servis ücretini toplamış, bir kısmını veliler hala vermemekte direniyorlar. Burada nasıl bir yol izleneceğini Milli Eğitim Bakanlığı yetkilileri açıklamalı. Özellikle bizim önerimiz şudur; zorunlu izne çıkarılan personellerde olduğu gibi esnafımız için de bir çalışma yapılarak resmi - özel kurumlarla görüşülmesi, kısa çalışma ödeneğinde olduğu gibi bir ödeme planı bekliyoruz. Çünkü bizim senenin ne zamanı olursa olsun... Hem sömestr tatili, ister diğer idari tatillerde, resmi tatiller... ‘Okula geleceksiniz.’ dediği anda bizim okula gitmeme gibi bir lüksümüz yok, yaptığımız sözleşme kapsamında. Biz hep tabiri caizse kapının eşliğinde bekleriz. Bir işaret geldiği anda doğru işimizin başına gideriz. Onun için aynı idari izinli sayılan personel gibi veya diğer örneklerde olduğu gibi iş yeri kiralarında olduğu gibi bizim masraflarımız düşülerek... Bakın mazot yakmayacağız, diğer araç bakım, sigorta gibi giderlerimiz olmayacak. Bunları düşerek velilerimizden veya yanında çalıştığımız şirketler tarafından, kamu kuruluşları tarafından kısa süreli çalışma ödeneği gibi bir ödenek planlaması yapılmasını çok net şekilde bekliyoruz.”

SERVİS ARAÇLARI DEZENFEKTE EDİLİYOR MU?

Covid – 19 salgının önüne geçilebilmesi adına en önemli başlıklardan biri de hijyen. Birçok kişinin taşıdığı servis araçlarında dezenfekte işlemi yapılıyor mu peki?

“Biz dezenfekte çalışması için her türlü hazırlığımızı yaptık. Muhtemelen ya Cuma ya da Pazartesi günü personel servisi taşımaya devam eden arabalardan başlamak üzere ücretsiz bir şekilde tüm esnafımızın araçlarını ilaçlayacağız. Bunun masrafının tamamını odamız karşılayacak. Burada İstanbul Büyükşehir Belediyesinden istediğimiz; araçlarımız büyük olduğu için toplanma alanı talebimiz var. Bunlar da Yenikapı Miting Alanı, Maltepe Miting Alanı, Olimpiyat Stadı’nın otoparkı, olabiliyorsa Türk Telekom Stadı’nın otoparkı, TÜYAP Fuar Alanı’nın otoparkı CNR Fuar Alanı’nın otoparkı, yine kapalı pazar yerleri varsa buralar veya otoparkları... Buralarda üyelerimize dezenfekte yapmak istiyoruz. Şu anda esnafımız için yapılabilecek her türlü çalışmanın içinde varız ve devletimizden de acil olarak bir takım isteklerimiz var.”

SERVİS ARAÇLARINDA SOSYAL MESAFE

Dezenfekte işlemlerinin başladıktan sonra virüs tehlikesi geçene kadar devam ettirileceğini söyleyen Öztürk alınan diğer tedbirlere ilişkin de şunları söyledi:

“İçişleri Bakanlığının genelgesi doğrultusunda şu anda toplu taşıma araçlarında her ne kadar servis araçlarının adı geçmese de koltuk kapasitesi %50’si kadar yolcu kabul edecek. Araç içinde yolcunun oturma şekilleri mutlaka sosyal mesafe koruyacak şekilde olacaktır. Bu doğrultuda personel servisi taşıyan meslektaşlarımızı uyararak çalıştıkları kurum kuruluşlara, çalıştıkları firmalara direkt olarak konunun bir emir olduğunu, koronavirüs tedbirleri kapsamında uygulanması gerektiğini, ona göre işverenimizin ya da taşımasını yaptığımız kuruluşun bu konuda tedbir alması gerektiğini onlara söyleyip devam edeceğiz.”

SEKTÖR ÇALIŞANLARINA MESAJ

İSAROD Başkanı son olarak servis sektöründe çalışanlara da seslendi. Hamza Öztürk sektör çalışanlarına şu mesajı verdi:

“Boş zamanlarında mutlaka evde kalsınlar. İşyerlerinde, taşımacılık esnasında sosyal mesafeyi korusunlar. Her zaman olduğu gibi de temizlik kurallarına riayet etsinler. En basit işte ellerini yıkasınlar. Yapabiliyorlarsa da araçlarına mutlaka dezenfektan alsın, koysunlar. Araçlarına inen – binen personellerini, öğrencilerini korusunlar, kollasınlar.”